

ENGINE Newsletter

Styczeń 2026 (No. 2)

*Rozwijanie przedsiębiorczości
i innowacyjności na obszarach
wiejskich przez edukację*

**Co-funded by
the European Union**

Wprowadzenie

Promowanie przedsiębiorczości i innowacyjności na obszarach wiejskich: przegląd działań projektu ENGINE

Zrównoważony rozwój, wielofunkcyjność, endogeniczność, przedsiębiorczość i innowacyjność są obecnie postrzegane jako kluczowe determinanty rozwoju obszarów wiejskich. Umożliwiają społecznościom wiejskim skuteczne reagowanie na pojawiające się trendy społeczne, gospodarcze i środowiskowe, jednocześnie pozwalając stawiać czoła wyzwaniom, przed którymi stoją obszary wiejskie. Holistyczne podejście do rozwoju obszarów wiejskich sprowadza się do mobilizacji potencjału endogenicznego – wiedzy, kompetencji oraz zasobów lokalnych – i ich ukierunkowanego wykorzystania w ramach inicjatyw rozwojowych. W tym kontekście przedsiębiorczość i innowacyjność stanowią niezbędne instrumenty pozwalające na uruchamianie niewykorzystanych zasobów oraz wspieranie rozwoju dostosowanego do specyficznych potrzeb lokalnych społeczności. Kluczową rolę w tym procesie mogą odegrać instytucje szkolnictwa wyższego, opracowując programy akademickie, łączące edukację z potrzebami obszarów wiejskich.

Choć wiele programów uniwersyteckich w Unii Europejskiej koncentruje się na przedsiębiorczości i innowacyjności, często są one skoncentrowane na potrzebach obszarów miejskich, pomijając specyficzne wyzwania obszarów wiejskich. W związku z tym istnieje pilna potrzeba edukacji uwzględniającej realia i możliwości obszarów wiejskich. Projekt ENGINE (Rozwój przedsiębiorczości obszarów wiejskich poprzez wymianę dobrych praktyk w ramach sieci edukacyjnej), finansowany w ramach programu Erasmus+ (nr projektu 2024-1-PL01-KA220-HED-000244962), odpowiada na to zapotrzebowanie. Identyfikuje potencjał przedsiębiorczości i innowacyjności na obszarach wiejskich oraz dokonuje przeglądu istniejących programów uniwersyteckich w celu zidentyfikowania braków w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Centralnym elementem projektu jest EDUPACK – innowacyjne narzędzie edukacyjne mające na celu wzmacnianie przedsiębiorczości i innowacyjności w środowisku wiejskim. Poprzez integrację EDUPACK z programami nauczania uczelni wyższych, ENGINE dąży do wyposażenia studentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do stymulowania zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

Aby zapewnić naszej społeczności stały dostęp do informacji, z dumą prezentujemy drugi numer biuletynu projektu ENGINE. W każdym wydaniu dzielimy się najważniejszymi informacjami o projekcie, naszych partnerach oraz analizami regionalnymi, wspierając transparentność, wymianę wiedzy i współpracę w ekosystemie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.

Serdecznie zapraszamy do lektury niniejszego numeru i do włączenia się w działania na rzecz rozwoju innowacji, przedsiębiorczości, kształcenia oraz zrównoważonej transformacji obszarów wiejskich.

Katarzyna Żmija
Project Coordinator
Krakow University of Economics

.Projekt Rozwój przedsiębiorczości obszarów wiejskich poprzez wymianę dobrych praktyk w ramach sieci edukacyjnej jest współfinansowany przez Unię Europejską. Poglądy i opinie wyrażone w projekcie są poglądami i opiniami wyłącznie autora(ów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej ani Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Ani Unia Europejska, ani też instytucja przyznająca grant nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Co-funded by
the European Union

Przegląd najważniejszych wydarzeń projektu ENGINE

Doświadczenia z przeszłości jako podstawa przyszłych działań

Do czerwca 2025 roku konsorcjum ENGINE zakończyło realizację drugiego Pakietu Roboczego (WP2: Potencjał Rozwoju Obszarów Wiejskich dla Innowacji i Przedsiębiorczości), opracowując **Ramy Analizy Potencjału Rozwoju Obszarów Wiejskich dla Innowacji i Przedsiębiorczości** – praktyczny, mający uniwersalne zastosowanie przewodnik, z przejrzystą metodologią i narzędziami do identyfikacji potencjału przedsiębiorczości i innowacyjności na obszarach wiejskich. Przewodnik wspiera edukację, planowanie strategiczne i zaangażowanie społeczności lokalnych, pomagając rozpoznawać lokalne zasoby i możliwości rozwoju obszarów wiejskich, łączyć je z inicjatywami zorientowanymi na biznes i przedsiębiorczość społeczną oraz identyfikować kluczowe kompetencje w zakresie innowacji i przedsiębiorczości (E&I) niezbędne do ich realizacji i dalszego rozwoju. W praktyce ramy te pozwalają na systematyczne i sekwencyjne podejście, umożliwiające opracowanie Map Potencjału Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W oparciu o tę metodologię opracowano **Mapy Potencjału Rozwoju Obszarów Wiejskich** dla czterech regionów partnerskich: Małopolski, Münsterlandu, Alto Minho i prowincji Foggia, łącząc analizę danych i pozyskanych informacji z dostępnych źródeł (w tym statystyk i raportów) z szeroko zakrojonymi konsultacjami z interesariuszami obszarów wiejskich. Otrzymane wyniki stanowią podstawę analityczną dla trzeciego Pakietu Roboczego, zapewniając, że opracowanie kursu dydaktycznego oraz powiązanych z nim narzędzi edukacyjnych jest mocno osadzone w rzeczywistych kontekstach regionalnych i odpowiada na lokalne potrzeby.

[Zapoznaj się z rezultatami WP2](#)

Zapoznaj się z rezultatami WP2: przejdź do Ram Analizy Potencjału Rozwoju Obszarów Wiejskich dla Innowacji i Przedsiębiorczości oraz do Map Potencjału Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Co-funded by
the European Union

WP3

PRZYGOTOWANIE ZESTAWU NARZĘDZI DLA INTERESARIUSZY LOKALNEGO PRZYWÓDZTWA

W czerwcu 2025 roku konsorcjum ENGINE uruchomiło trzeci Pakiet Roboczy (WP3: **Przygotowanie Zestawu Narzędzi dla Interesariuszy Lokalnego Przywództwa**), którego realizacja potrwa do marca 2026 roku. WP3 koncentruje się na udoskonaleniu nauczania przedsiębiorczości i innowacji (E&I) w szkolnictwie wyższym poprzez lepsze dostosowanie do kontekstu wiejskiego oraz wyposażenie studentów w kompetencje niezbędne do zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz podejmowania inicjatyw społecznych na obszarach wiejskich.

Opierając się na wnioskach z WP2 i Mapach Potencjału Rozwoju Obszarów Wiejskich, partnerzy pracują nad trzema powiązanymi ze sobą obszarami działań:

przeglądanie i porównywanie programów nauczania E&I na uczelniach partnerskich z wykorzystaniem wspólnej ramy analitycznej, identyfikowanie mocnych stron i luk oraz formułowanie rekomendacji dotyczących usprawnień ukierunkowanych na obszary wiejskie.

opracowanie ujednoliconego profilu studenta w celu przygotowania przyszłych liderów rozwoju obszarów wiejskich w zakresie przedsiębiorczości i innowacji (E&I).

mapowanie interesariuszy z obszarów wiejskich, którzy mogą w istotny sposób wspierać nauczanie E&I oraz zostać włączeni w proces kształcenia.

Wyniki WP3 zostaną zebrane w trzeci **Rezultat Intelktualny (IO3) – Zestaw Narzędzi Przywództwa Lokalnego** i posłużą jako podstawa do opracowania **EDUPACK** w ramach czwartego Pakietu Roboczego (WP4).

Co-funded by
the European Union

Dotychczasowe kluczowe rezultaty WP3

Formuła identyfikacji i oceny nauczania przedsiębiorczości i innowacji

Formuła wprowadza wspólną ramę metodologiczną dla WP3 w postaci **ustrukturyzowanego zestawu kryteriów** opisowych. Umożliwia uczelniom partnerskim **identyfikowanie, dobór, analizę oraz opis nauczania przedsiębiorczości i innowacji (E&I) w ramach programów studiów**, a także wspiera tworzenie **profilu studentów i mapowanie interesariuszy obszarów wiejskich**, którzy mogą wnieść wkład w proces kształcenia. Co ważne, kryteria te mają charakter opisowy, a nie ocenny – zostały zaprojektowane w celu zebrania ustrukturyzowanych, porównywalnych informacji bez stosowania rankingów ani systemów punktowych programów ani też porównywania efektywności nauczania na różnych uczelniach. Formuła opiera się na obszernym przeglądzie literatury oraz konsultacjach z nauczycielami akademickimi ze wszystkich czterech uczelni partnerskich, co zapewnia, że kryteria są oparte na dowodach i odpowiadają zróżnicowanym kontekstom instytucjonalnym.

Formuła obejmuje trzy główne zestawy kryteriów opisowych, z których każdy odnosi się do odrębnego wymiaru nauczania E&I.

Source: unsplash.com

kryteria odnoszące się do programów studiów – kryteria te umożliwiają przeprowadzenie ustrukturyzowanej inwentaryzacji oraz porównawczego opisu programów studiów w zakresie E&I, z uwzględnieniem zarówno treści, jak i sposobu realizacji. Obejmują one obszar kształcenia, stosowane metody nauczania, orientację praktyczną, współpracę z otoczeniem zewnętrznym, rozwój umiejętności miękkich, kształtowanie postaw przedsiębiorczych, uwzględnianie kontekstów lokalnych i regionalnych, stosowanie podejść interdyscyplinarnych, integrację komponentów przedsiębiorczości i innowacyjności oraz inne istotne obszary tematyczne. W ramach WP3 partnerzy stosują te kryteria poprzez ustrukturyzowaną samoocenę własnych programów studiów, co umożliwia identyfikację mocnych stron, ograniczeń i luk, a następnie formułowanie ukierunkowanych, opartych na dowodach rekomendacji dla wzmocnienia nauczania E&I zorientowanego na obszary wiejskie, zwłaszcza w odniesieniu do potrzeb w zakresie kompetencji E&I na obszarach wiejskich wynikających z WP2.

kryteria odnoszące się do profilu studenta – zestaw tych kryteriów wspiera definiowanie zharmonizowanego, zorientowanego na kompetencje profilu studenta. Obejmuje on dziesięć kluczowych obszarów kompetencji, istotnych dla przedsiębiorczości i innowacyjności na obszarach wiejskich: kompetencje przedsiębiorcze, kompetencje innowacyjne, kompetencje związane z kontekstem wiejskim, kompetencje marketingowe, kompetencje finansowe oraz w zakresie pozyskiwania funduszy, kompetencje komunikacyjne i negocjacyjne, kompetencje w zakresie zrównoważonego rozwoju, kompetencje w zakresie tworzenia sieci kontaktów, kompetencje cyfrowe oraz kompetencje menedżerskie, wyrażone w kategoriach wiedzy, umiejętności i postaw. W ramach WP3 kryteria te posłużą do opracowania i porównania profili studentów uczelni partnerskich oraz do ich konsolidacji w jeden, ujednolicony Ogólnounijnny Profil Akademicki Przedsiębiorcy Wiejskiego.

Co-funded by
the European Union

kryteria odnoszące się do interesariuszy – kryteria te dzielą się na kryteria klasyfikacyjne i jakościowe. Kryteria klasyfikacyjne obejmują rodzaj interesariusza, sektor zgodnie z modelem Quadruple Helix, rolę w procesie kształcenia, poziom zaangażowania, zasięg terytorialny oraz charakter współpracy z uczelnią. Kryteria jakościowe obejmują kompetencje i doświadczenie w zakresie przedsiębiorczości i innowacji mające znaczenie dla obszarów wiejskich, doświadczenie we wdrażaniu lub doradztwie w zakresie rozwoju lokalnego lub regionalnego, powiązania z kontekstem wiejskim poparte dogłębną wiedzą na temat specyfiki społeczno-ekonomicznej i kulturowej, oraz zdolność do działania w różnych sektorach. W ramach WP3 kryteria te posłużą do systematycznej analizy i opisu typów interesariuszy zewnętrznych, którzy mogą wspierać nauczanie E&I na obszarach wiejskich, zarówno tych, już współpracujących z uczelniami partnerskimi, jak i potencjalnych przyszłych partnerów.

Łącznie te trzy zestawy kryteriów zapewniają spójne, oparte na dowodach podejście wszystkich partnerów oraz stanowią podstawę dla ujednoliconych rezultatów WP3, które posłużą do opracowania EDUPACK w ramach WP4.

Ujednolicony Akademicki Plan Treści Nauczania Przedsiębiorczości na Obszarach Wiejskich

Niniejszy rezultat dostarcza **klarownej, wspólnej mapy drogowej dla opracowywania zharmonizowanych materiałów dydaktycznych z zakresu przedsiębiorczości i innowacji (E&I) na obszarach wiejskich w uczelniach partnerskich** projektu ENGINE. Został on zaprojektowany w celu wzmocnienia kompetencji studentów w zakresie E&I na obszarach wiejskich poprzez połączenie solidnych podstaw biznesowych z perspektywami ukierunkowanymi na społeczność, zrównoważony rozwój oraz kontekst lokalny. Wnosi również kluczowy wkład w opracowanie EDUPACK.

W celu opracowania planu partnerzy przeprowadzili porównawczą analizę istniejących programów studiów E&I w czterech uczelniach partnerskich. Analiza koncentrowała się na programach prowadzących do uzyskania tytułu zawodowego (licencjata i magistra), wybierając te, które w tytule zawierały wyraźne oznaczenie „przedsiębiorczość” i/lub „innowacja”, zaś w przypadku jego braku – programy powiązane zidentyfikowane przy użyciu określonych słów kluczowych. Łącznie **przeanalizowano 19 programów studiów** na wszystkich czterech uczelniach, obejmujących zarówno pierwszy, jak i drugi cykl kształcenia (licencjacki/magisterski).

Source: unsplash.com

Co wykazała analiza?

We wszystkich uczelniach partnerskich programy dostarczają solidnych podstaw wiedzy i umiejętności z zakresu przedsiębiorczości i innowacji. Wiele programów obejmuje pełny cykl przedsiębiorczy – od generowania pomysłów i kreatywności, przez planowanie i finansowanie, po wdrożenie.

Co-funded by
the European Union

Jednocześnie analiza wskazała na szansę – wzmocnienie kontekstualizacji obszarów wiejskich. Obszary wymagające poprawy obejmowały: większą specyfikę terytorialną i sektorową; lepszą integrację realiów wiejskiego rynku pracy z lokalnymi warunkami biznesowymi; większy nacisk na zaangażowanie społeczności i rozwój oparty na dziedzictwie wiejskim; oraz bardziej systematyczną integrację kompetencji związanych z wyzwaniami zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i procesami rozwoju regionalnego. W oparciu o te ustalenia partnerzy opracowali wspólne rekomendacje, mające na celu lepsze dostosowanie nauczania E&I do realiów obszarów wiejskich

Wyniki analizy porównawczej zostały przełożone na **Ujednolicony Akademicki Plan Treści Nauczania Przedsiębiorczości na Obszarach Wiejskich**, obejmujący pięć głównych bloków tematycznych, odpowiadających progresywnej ścieżce uczenia się – od zrozumienia kontekstu wiejskiego i postaw, poprzez współpracę i rozwój kompetencji operacyjnych, aż po cyfrową transformację i zrównoważony rozwój:

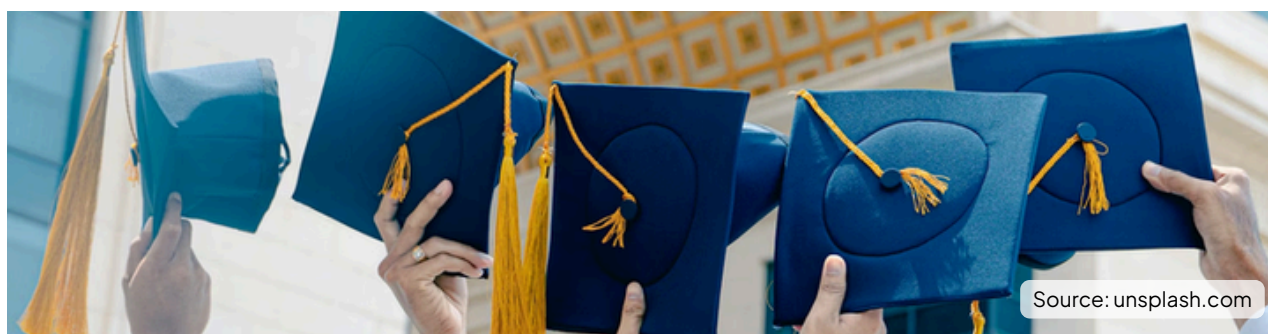
- **Podstawy przedsiębiorczości i innowacji na obszarach wiejskich**
- **Ekosystemy przedsiębiorczości i innowacji oraz współpraca na obszarach wiejskich**
- **Zarządzanie, finanse i marketing dla inicjatyw wiejskich**
- **Cyfryzacja w służbie transformacji obszarów wiejskich**
- **Zrównoważony rozwój, jakość i innowacje społeczne**

Ogólnie rzecz biorąc, plan dostarcza spójnej i elastycznej struktury, która integruje rekomendacje partnerów oraz wspiera wzbogacenie i uzupełnienie istniejących programów studiów o treści odzwierciedlające rzeczywiste potrzeby przedsiębiorczości i innowacyjności na obszarach wiejskich, przy jednoczesnym dostosowaniu materiałów dydaktycznych do oczekiwanego Akademickiego Profilu Przedsiębiorcy Wiejskiego.

Akademicki Profil Przedsiębiorcy Wiejskiego (uniwersalny, ogólnounijny)

Rezultatem prac jest zharmonizowany, ogólnounijny profil akademicki opisujący kompetencje oczekiwane od absolwenta kierunku Przedsiębiorczość i Innowacje na Obszarach Wiejskich – przyszłego lidera obszarów wiejskich, zdolnego do inicjowania i rozwijania inicjatyw biznesowych i społecznych wspierających zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Profil został opracowany w drodze porównawczej syntezy propozycji czterech uczelni partnerskich, z wykorzystaniem kryteriów profilu studenta zawartych w Formule Identyfikacji i Ewaluacji Nauczania Przedsiębiorczości i Innowacji a także w oparciu o potrzeby kompetencyjne zidentyfikowane w Mapach Potencjału Rozwoju Obszarów Wiejskich w WP2. Profil opisuje kompetencje w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw, które zostały przełożone na jasno sformułowane efekty uczenia się. Wraz z Ujednoliconym Akademickim Planem Treści Nauczania Przedsiębiorczości na Obszarach Wiejskich, ogólnounijny profil posłuży jako praktyczny punkt odniesienia dla projektowania nowych treści kursów i materiałów dydaktycznych, które będą dalej rozwijane w ramach EDUPACK.

Source: unsplash.com

Co-funded by
the European Union

Obecnie prowadzone działania

Przekładanie ustaleń WP3 na praktyczne materiały wspierające kształcenie liderów obszarów wiejskich

W tej sekcji przedstawiono kluczowe bieżące rezultaty WP3, koncentrując się na przekładaniu wyników analiz w praktyczne, porównywalne narzędzia.

Baza danych interesariuszy rozwoju obszarów wiejskich

Na tym etapie WP3 konsorcjum ENGINE pracuje nad Bazą Danych Interesariuszy Rozwoju Obszarów Wiejskich – ustrukturyzowanym zasobem, który identyfikuje i charakteryzuje zewnętrznych interesariuszy, którzy mogą w znaczący sposób **wspierać nauczanie w zakresie przedsiębiorczości i innowacji na obszarach wiejskich**. Baza danych jest tworzona w oparciu o **kryteria interesariuszy** określone w Formule Identyfikacji i Ewaluacji Nauczania Przedsiębiorczości i Innowacji, co zapewnia spójne i porównywalne podejście we wszystkich uczelniach partnerskich.

Baza danych gromadzi kluczowe informacje, takie jak rodzaj i sektor interesariuszy (Quadruple Helix); potencjalne role w procesie nauczania; poziomy i formy zaangażowania; zasięg terytorialny; oraz odpowiednie doświadczenie i kompetencje w zakresie przedsiębiorczości i innowacyjności na obszarach wiejskich oraz rozwoju lokalnego/regionalnego. Po ukończeniu, baza danych będzie **uzupełniać** Ujednolicony Akademicki Plan Treści oraz Profil Akademicki Przedsiębiorcy Obszarów Wiejskich, wskazując **kto** może w praktyce wspierać realizację priorytetów dydaktycznych. Ostateczna wersja bazy posłuży również jako podstawa do kolejnych etapów w ramach WP4 (opracowanie EDUPACK), wspierając efektywne włączanie ekspertów zewnętrznych w działania edukacyjne.

Dalsze działania: Zestaw narzędzi wspierających lokalne przywództwo (IO3)

Ostatnie działanie w ramach WP3, zaplanowane na **luty – marzec 2026 roku**, koncentruje się na skonsolidowaniu wszystkich rezultatów WP3 w jeden spójny rezultat intelektualny: **IO3 – Zestaw narzędzi wspierających lokalne przywództwo**. WP3 dostarcza nie tylko pogłębionej analizy obecnego stanu nauczania w zakresie przedsiębiorczości i innowacji, ale także solidnych podstaw dla nowatorskiego, zintegrowanego podejścia akademickiego do przygotowania przyszłych liderów przedsiębiorczości i innowacyjności obszarów wiejskich. IO3 integruje metodologie i narzędzia opracowane w ramach WP3 w praktyczny przewodnik opisujący sekwencję działań, pokazujący w jaki sposób instytucje szkolnictwa wyższego mogą projektować i prowadzić edukację E&I w celu przygotowania przyszłych liderów – poczynając od przeglądu istniejących programów studiów, poprzez zdefiniowanie profilu kompetencji studentów i dostosowanie do niego planu treści, aż po identyfikację i angażowanie odpowiednich interesariuszy obszarów wiejskich w działania edukacyjne.

Co ważne, zestaw narzędzi został zaprojektowany tak, aby można go było **stosować i skalować w różnych kontekstach szkolnictwa wyższego oraz na zróżnicowanych obszarach wiejskich**. Opierając się na doświadczeniach uczelni partnerskich, oferuje on ustrukturyzowane podejście, które może być adaptowane i stosowane przez uczelnie w całej UE, przyczyniając się do wzmocnienia edukacji w zakresie przedsiębiorczości i innowacyjności na obszarach wiejskich oraz do szerszego wykorzystania rozwiązań edukacyjnych wypracowanych w ramach projektu ENGINE.

Co-funded by
the European Union

Transnarodowe spotkanie partnerów w Portugalii: Koordynacja prac WP3

W dniach 1-2 lipca 2025 roku konsorcjum ENGINE spotkało się w Viana do Castelo w Portugalii na drugim Transnarodowym Spotkaniu Partnerów projektu, zorganizowanym przez Instituto Politécnico de Viana do Castelo. Spotkanie stanowiło kluczowy moment w przejściu z WP2 do WP3 (realizowanego od czerwca 2025 do marca 2026 roku), podczas którego partnerzy uzgodnili, w jaki sposób kolejny etap prac przełoży ustalenia z WP2 w konkretne rozwiązania edukacyjne wspierające rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności na obszarach wiejskich.

Centralnym elementem dyskusji było uzgodnienie wspólnego, praktycznego podejścia do analizy tego co jest już nauczane na uczelniach partnerskich w zakresie przedsiębiorczości i innowacji oraz w jaki sposób można to lepiej dostosować do specyfiki obszarów wiejskich. Partnerzy zgodzili się w kwestii jednolitego sposobu opisu istniejących programów studiów, tak aby wyniki były porównywalne między krajami, a jednocześnie odzwierciedlały różnice w krajowych strukturach szkolnictwa wyższego i terminologii.

Spotkanie pozwoliło również przedyskutować dwie ściśle powiązane z sobą kwestie w ramach WP3: partnerzy omówili podejście do definiowania profilu kompetencyjnego przedsiębiorcy wiejskiego jako przyszłego lidera lokalnego, zdolnego do rozwijania zarówno inicjatyw biznesowych, jak i społecznych, oraz podejście do mapowania typów interesariuszy, którzy mogą wzbogacić proces nauczania i uczenia się poprzez praktyczne doświadczenie.

Podsumowując, spotkanie w Portugalii umożliwiło partnerom uzgodnienie wspólnej, praktycznej metodologii oraz kryteriów opisowych do opracowywania rezultatów WP3, w szczególności: Ujednoliconego Akademickiego Planu Treści Nauczania Przedsiębiorczości na Obszarach Wiejskich, Profilu Akademickiego Przedsiębiorcy Wiejskiego (uniwersalnego, ogólnounijnego) oraz Bazy Danych Interesariuszy Rozwoju Obszarów Wiejskich. Takie podejście zapewnia spójność działań partnerów, jednocześnie umożliwiając wdrożenie wyników w każdej uczelni partnerskiej.

[Więcej informacji na stronie projektu ENGINE](#)

Projekt ENGINE zaprezentowany na XXI Konferencji Europejskiej Sieci Rozwoju Obszarów Wiejskich (ERDN)

ENGINE zaprezentował swoje wstępne wyniki na XXI Konferencji Europejskiej Sieci Rozwoju Obszarów Wiejskich (ERDN), która odbyła się w Bukareszcie w dniach 23–25 września 2025 roku. Projekt został przedstawiony międzynarodowemu audytorium badaczy i ekspertów ds. rozwoju obszarów wiejskich w formie prezentacji zespołu włoskiego ENGINE z Uniwersytetu w Foggii.

Prezentacja ukazała wstępne wyniki mapowania inspirujących inicjatyw społecznych i biznesowych w prowincji Foggia, pokazując, w jaki sposób nauczanie przedsiębiorczości i innowacyjności może stymulować rozwój obszarów wiejskich. Konferencja stanowiła cenną platformę do umiejscowienia projektu ENGINE w europejskiej debacie na temat zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich oraz do nawiązywania kontaktów z szerszą społecznością badawczą zajmującą się rozwojem obszarów wiejskich.

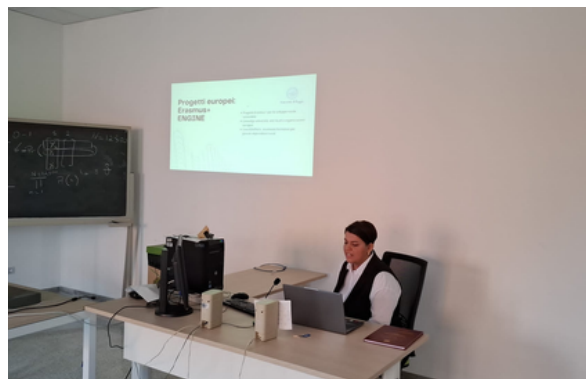
[Więcej informacji na stronie projektu ENGINE](#)

Praca licencjacka bada wpływ projektu ENGINE na rozwój obszarów wiejskich

29 października 2025 roku Carmela Cangì ukończyła studia licencjackie na Uniwersytecie w Foggii, broniąc pracę licencjacką poświęconą wpływowi projektu Erasmus+ ENGINE na rozwój obszarów wiejskich, przygotowaną pod kierunkiem dr. Fedele Colantuono, przy wsparciu prof. Mariantonietty Fiore.

Jej badania analizowały, w jaki sposób narzędzia cyfrowe oraz lokalni influencerzy mogą wspierać rozwój terytorialny, podkreślając rolę projektu ENGINE w wyposażaniu młodych osób i lokalnych przedsiębiorców w kompetencje z zakresu marketingu cyfrowego i mediów społecznościowych. Bazując na konsultacjach z interesariuszami w prowincji Foggia, praca dostarcza praktycznych wniosków na temat tego, jak projekt ENGINE wspiera przedsiębiorczość, innowacje i rozwój obszarów wiejskich.

[Więcej informacji na stronie projektu ENGINE](#)

Co-funded by
the European Union

ENGINE
Education for Rural
Entrepreneurship
& Innovation

Kontakt

Koordynator projektu:

Katarzyna Żmija

Krakow University of Economics

e-mail: zmijak@uek.krakow.pl

Koordynatorzy krajowi:

Annika Wesbuer

FH Münster University of Applied Sciences

e-mail: a.wesbuer@fh-muenster.de

Mariantonietta Fiore

University of Foggia

e-mail: mariantonietta.fiore@unifg.it

Alexandra Borges

Instituto Politécnico de Viana do Castelo

e-mail: aborges@estg.jpvc.pt

Stella Ioannou

Institute of Entrepreneurship Development

e-mail: sioannou@ied.eu

Co-funded by
the European Union

Odwiedź nas:

www.engine.uek.krakow.pl

ENGINE - ENtrepreneurial rural Growth
through exchanging of Good practices
withIn Network Education

Engine - Education for Rural
Entrepreneurship & Innovation

engine@uek.krakow.pl

Adres:

Krakow University of Economics
ul. Rakowicka 27
31-510 Kraków